

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Versterking van de EU-reflex in Vlaanderen

1. De Europese Unie in het regeerakkoord van de Vlaamse Regering

Het regeerakkoord kwalificeert de Europese Unie als de eerste en belangrijkste hefboom van het Vlaams buitenlands beleid. Het vermeldt in dat verband:

- de proactieve opvolging en het actief mee bepalen van de Europese agenda;
- een gedegen voorbereiding van en tijdige betrokkenheid van relevante belanghebbenden bij Europese dossiers;
- duidelijker en doelgerichter articuleren en communiceren van standpunten en visie over de EU;
- zoveel mogelijk rechtstreeks rapporteren aan de EU;
- een snelle en grondige aanpassing van het samenwerkingsakkoord over vertegenwoordiging in de EU;
- een betere ondersteuning van het Vlaams Parlement om de subsidiariteitstoets - zoals voorzien in het Verdrag van Lissabon - uit te voeren;
- een correcte en snelle omzetting van Europese regelgeving;
- en de ondersteuning van het Vlaams-Europees Verbindingsagentschap als brug tussen Europa, de lokale overheden en het middenveld in Vlaanderen.

Het regeerakkoord kent bovendien het Departement internationaal Vlaanderen de status toe van volwaardig ministerie van buitenlandse zaken. Met betrekking tot de EU gelast het regeerakkoord het Departement internationaal Vlaanderen de coördinatie en coherentie te bewaken van de Vlaamse standpuntbepaling in de EU.

Deze nota geeft concrete invulling aan bovenstaande bepalingen binnen de context van de Vlaamse overheid. Waar passend worden bestaande goede praktijken aangevuld, verfijnd en veralgemeend.

De nota onderscheidt drie actieterreinen relevant voor de versterking van de EU-reflex binnen de Vlaamse overheid:

- prioriteitstelling inzake EU-dossiers door de Vlaamse Regering;
- beleidsvorming op Europees niveau;
- en omzetting van het EU-recht naar de Vlaamse rechtsorde.

2. Prioritering van EU-dossiers door de Vlaamse Regering

De Vlaamse Regering zette eerder dit jaar een nieuwe stap in deze richting met de nota 'Het werkprogramma 2015 van de Europese Commissie: identificatie van de voor Vlaanderen relevante dossiers en preliminaire subsidiariteitstoets' (VR 2015 1302 DOC.0137/1). In deze nota liet de Vlaamse Regering toe zich in algemene termen te positioneren ten opzichte van het

Commissiewerkprogramma 2015. Bovendien legde de nota vast welke EU-dossiers uit het werkprogramma als relevant moeten worden gekwalificeerd, alsook welke van deze relevante EU-dossiers als prioritair moeten worden beschouwd. Ter voorbereiding van dit voorstel consulteerde het Departement internationaal Vlaanderen overheidsbreed binnen het Strategisch overleg internationale aangelegenheden (SOIA).

Voor elk EU-dossier werd het coördinerend beleidsdomein, de eventuele betrokken beleidsdomeinen, een preliminaire subsidiariteitsinschatting ten behoeve van het Vlaams Parlement en het potentieel belang voor belanghebbenden buiten de overheid geïdentificeerd, voor zover de informatie in het Commissiewerkprogramma 2015 dit toeliet. De nota werd ter kennisgeving ook overgemaakt aan de voorzitter van het Vlaams Parlement.

De Vlaamse Regering zal deze ingeslagen weg de komende jaren verder bewandelen. Kort na het verschijnen van het jaarlijks werkprogramma van de Europese Commissie zal de Vlaamse Regering haar prioriteiten ten aanzien van dat werkprogramma vastleggen. Het Departement internationaal Vlaanderen bereidt deze beslissing voor via consultatie van SOIA. De verdere opvolging van deze prioritaire dossiers doorheen het EU-besluitvormingsproces komt in sectie 3.2 aan bod.

Met het oog op een brede bekendmaking van het voorstel wordt de beslissing van de Vlaamse Regering door de Vlaamse minister bevoegd voor buitenlands beleid ter kennisgeving overgemaakt aan de voorzitter van het Vlaams Parlement. Tegelijk maakt het departement internationaal Vlaanderen de beslissing over aan het Voorzitterscollege. Bovendien organiseert het Vlaams Europees-Verbindingsagentschap een infosessie over deze prioriteitsstelling, die Europese en Vlaamse belanghebbenden samenbrengt.

3. Wegen op beleidsvorming

3.1. Herzien van het samenwerkingsakkoord van 8 maart 1994 met betrekking tot de vertegenwoordiging van het Koninkrijk België in de Ministerraad van de Europese Unie

In internationaal vergelijkend opzicht spelen de Belgische deelstaten een unieke rol ten aanzien van de EU. In geen enkel andere EU-lidstaat hebben deelstaten immers een dergelijke mate van verregaande inspraak in de EU-standpuntbepaling. Deze rol vloeit voort uit enerzijds, het constitutionele principe dat de intra-Belgische bevoegdheidsverdeling ook op het vlak van het buitenlands beleid doorgetrokken wordt (principe: *in foro interno, in foro externo*) en, anderzijds, het ontbreken van hiërarchie tussen de normen van verschillende bevoegdheidsniveau (principe: *nevenschikking*)

Het samenwerkingsakkoord van 8 maart 1994 tussen de federale overheid en de deelstaatregeringen regelt de intra-Belgische afspraken over standpuntbepaling en vertegenwoordiging binnen de Raad. Sinds de publicatie van het akkoord en vandaag is zowel de Belgische als de Europese institutionele realiteit echter grondig gewijzigd.

Het Vlaams regeerakkoord vermeldt met betrekking tot het samenwerkingsakkoord over de EU: *“We dringen aan bij de federale overheid op een snelle en grondige aanpassing van het samenwerkingsakkoord inzake coördinatie en vertegenwoordiging in de EU. We willen dat de categorieën van de Europese ministerraden worden aangepast aan de institutionele realiteit. De aanpassingen moeten worden doorgetrokken voor de informele raden, werkgroepen en andere vergaderingen. De Vlaamse permanente vertegenwoordiger bij de EU moet structureel deel kunnen uitmaken van de Belgische delegatie in de Europese Raad en de ministerraden ...”*

Ook het federale regeerakkoord roept op tot een prioritaire en dringende aanpassing van het samenwerkingsakkoord over de Europese Unie: *“... We hechten veel belang aan de herziening van de samenwerkingsakkoorden met de deelstaatregeringen in verband met de vertegenwoordiging in de diplomatieke en consulaire posten van ons land, en met het overleg en de vertegenwoordiging*

in het kader van de Europese Unie en de relevante internationale organisaties. De herziening is prioritair en moet dringend aangepast worden aan de institutionele hervormingen in Europees en Belgisch verband. Daarbij wordt er rekening mee gehouden dat de situatie op het terrein een pragmatische benadering kan opleggen teneinde de verdediging van onze belangen in de beste omstandigheden te doen verlopen. ...".

Mede onder mijn impuls heeft de Regering van de Duitstalige Gemeenschap onlangs in een brief namens alle deelstaten aan de federale minister van buitenlandse zaken het belang en de prioriteit herhaald van de herziening van dit samenwerkingsakkoord. Ook in de gemeenschappelijke zitting van de Vlaamse Regering en de Regering van de Duitstalige Gemeenschap werd dit punt beklemtoond.

Op het overlegcomité heb ik duidelijk gemaakt dat de noodzakelijke intrafederale onderhandelingen nu daadwerkelijk opgestart moeten worden. Ik heb het punt ook laten agenderen op de Interministeriële Conferentie Buitenlands Beleid, die gepland is in juli.

De door de Vlaamse Regering beoogde aanpassing van het samenwerkingsakkoord, met inbegrip van een aantal verschuivingen in de Raadscategorieën, zal een verhoogde inzet op EU-thema's van personeelscapaciteit vergen binnen de diensten van de Vlaamse Regering. Ik zal ten gepasten tijde een voorstel van beslissing terzake aan de Vlaamse Regering voorleggen, samen met de tekst van het geactualiseerde samenwerkingsakkoord.

3.2. Opvolging van prioritaire en relevante EU-dossiers

De Vlaamse Regering engageert zich om jaarlijks op mijn voorstel de Vlaamse EU-dossiers in het werkprogramma van de Europese Commissie te identificeren en aan te duiden wie als coördinerend en betrokken beleidsdomein optreedt binnen de Vlaamse overheid (zie hoger, sectie 2).

Voor elk prioritair dossier staat het coördinerend beleidsdomein - zo snel als mogelijk na het verschijnen van het voorstel van de Europese Commissie - in voor een verdieping van de fiches die onder sectie 2 werden beschreven. De uitgebreide fiche gaat in op de inhoud van het voorstel, een inschatting van de gevolgen voor Vlaanderen - waaronder een inschatting van de subsidiariteit en de evenredigheid - en een voorstel van Vlaams standpunt.

Het coördinerend beleidsdomein zal bij opmaak van de fiche alle betrokken beleidsdomeinen consulteren binnen het kader van SOIA. Hiertoe wordt per prioritair dossier een SOIA-dossierteam opgericht waar de relevante attachés van de Algemene Afvaardiging van de Vlaamse Regering nauw worden bij betrokken. Conform het regeerakkoord staat het Departement internationaal Vlaanderen in voor het bewaken van de coördinatie en de beleidscoherentie van de Vlaamse standpuntbepaling. Vanuit die optiek maakt het departement deel uit van elk SOIA-dossierteam. Met het oog op adviesverlening inzake implicaties voor Vlaamse regelgeving van de prioritaire EU-dossiers, wordt het Departement Kanselarij en Bestuur uitgenodigd om deel te nemen aan elk dossierteam.

De fiches over de prioritaire EU-dossiers worden na goedkeuring door de coördinerende, resp. bevoegde Vlaamse minister(s), opgenomen in de bestaande maandelijkse mededeling aan de Vlaamse Regering over de ontwikkelingen in de EU. Over de vooruitgang van alle relevante EU-dossiers wordt - zoals vandaag al het geval is - gerapporteerd in de maandelijkse mededeling over ontwikkelingen in de EU. De jaarlijkse beleidsbrief vormt een bijkomende gelegenheid om te rapporteren over de ontwikkelingen in de prioritaire dossiers waarin individuele ministers betrokken zijn. In het bijzonder de coördinerende ministers kunnen hierin aandacht besteden aan prioritaire dossiers die onder hun hoede vallen.

Het kader voor opvolging van prioritaire en relevante dossiers wordt - rekening houdend met voortschrijdend inzicht inzake betere regelgeving - op permanente basis gemonitord en indien

nodig verder verfijnd. Hiertoe werken het Departement Kanselarij en Bestuur en het Departement internationaal Vlaanderen nauw samen.

Tegelijk zal de Vlaamse Regering naar aanleiding van het verschijnen van het werkprogramma van de Europese Commissie 2016 bij wijze van piloot één dossier identificeren waarvoor een gedetailleerde analyse van de gevolgen voor Vlaanderen wordt opgesteld. Het Departement Kanselarij en Bestuur coördineert de uitvoering van dit pilootproject. Op het einde van het jaar wordt deze aanpak geëvalueerd.

3.3. Recurrente transversale dossiers

Een aantal EU-dossiers heeft een recurrent, transversaal karakter en is relevant voor de totaliteit van de Vlaamse overheid. Dit geldt onder meer voor de EU-(meerjaren)begroting en het EU-handelsbeleid. Een ander dossier binnen deze categorie is het cohesiebeleid van de EU dat economische, sociale, ecologische, ruimtelijke en internationale dimensies bevat (ESF, EFRO). Deze overheidsbrede dossiers worden sinds vele jaren gecoördineerd door het Departement internationaal Vlaanderen.

De afgelopen jaren is daar, met de uitbreiding en aanscherping van het budgettair en economisch bestuur van de EU en de eurozone, ook het Europees semester bijgekomen. Het Europees semester fungeert daarbij vaak als algemeen referentiekader en beïnvloedt de inhoud van de andere Europese beleidsdomeinen. Via het Vlaams Hervormingsprogramma geeft de Vlaamse Regering tijdens het Europees semester aan welke hervormingen zij doorvoert om de Europa 2020 doelstellingen dichterbij te brengen. Het Vlaams hervormingsprogramma werd in het kader van de verhoogde interactie tussen de Vlaanderen en de Europese instellingen ingeschreven in het Vlaams regeerakkoord 2014-2019. Coördinatie en beleidscoherentiebewaking zijn daarom uiterst belangrijk. Het Departement Kanselarij & Bestuur staat in voor de coördinatie van Europa 2020 en het Europees semester, en vaardigt daartoe een voltijdse attaché af naar de Algemene Afvaardiging van de Vlaamse Regering bij de EU. Uitzondering hierop vormen de begrotingstechnische aspecten waarvoor het beleidsdomein Financiën & Begroting blijft instaan.

3.4. Naar een dynamische en actieve Vlaamse EU-diplomatie door versterking van de Algemene Afvaardiging van de Vlaamse Regering bij de EU (AAVR EU)

Met de AAVR EU beschikt de Vlaamse overheid over een unieke toegangspoort tot de Europese Unie. De AAVR EU vormt de officiële verbinding tussen Vlaanderen en de Europese instellingen, zowel wat formele communicatie betreft als wat informele diplomatieke contacten betreft. De AAVR EU maakt officieel deel uit van de Permanente Vertegenwoordiging van België bij de Europese Unie, waardoor Vlaamse attachés, i.e. Vlaamse ambtenaren deeltijds of voltijds tewerkgesteld in de AAVR EU, conform intra-Belgische afspraken rechtstreeks een rol opnemen binnen de voorbereidende organen van de Raad van Ministers van de EU. Naast de contacten met de Europese instellingen biedt de AAVR EU voor EU-aangelegenheden ook een toegang tot de administraties op niveau van de federale staat en de andere Belgische deelstaten.

Tot de kerntaak van de AAVR EU behoort het behartigen van de Vlaamse belangen in het onderhandelingsproces binnen de Raad. Deze taak gaat verder dan het opvolgen van EU-beleid met een impact op de Vlaamse overheid. De AAVR EU moet ook anticiperen op mogelijkheden voor beleidsbeïnvloeding die zich in het EU beleidsvormingsproces aanbieden en gunstig kunnen zijn voor Vlaanderen. Tegelijk heeft de AAVR als front-office van de Vlaamse overheid bij de EU ook een taak om Vlaamse goede praktijken onder de aandacht van de Europese instellingen te brengen.

De Vlaamse Regering vindt het belangrijk dat middelen en mensen zo efficiënt en effectief mogelijk worden ingezet teneinde de Vlaamse belangen op Europees niveau eenduidig en optimaal te behartigen. De voorbije jaren is de AAVR EU uitgegroeid tot een degelijk uitgebouwd team, bestaande uit 1 Algemeen Afgevaardigde van de Vlaamse Regering, een deeltijdse directeur, 5

voltijdse attachés, 13 deeltijdse attachés, 2 voltijdse medewerkers en 2 deeltijdse medewerkers. Alle beleidsdomeinen zijn vertegenwoordigd door één of meerdere van hun werknemers naar de AAVR EU. Door de aanwezigheid van alle Vlaamse beleidsdomeinen biedt de AAVR EU een forum om zoveel mogelijk synergiën en samenwerking tussen diensten te bewerkstelligen en verkokering tegen te gaan. Zoals aangekondigd in mijn beleidsnota buitenlands beleid wens ik de slagkracht van de AAVR EU te versterken.

Tegelijk is er ook de vaststelling dat het Europees beleid steeds meer een beleidsdomeinoverschrijdende aangelegenheid is waarvan de agenda sterk fluctueert. Exemplarisch zijn de thema's tijdens recente besprekingen van de Europese Raad die het onder meer hadden over de economische crisis, nood aan strategische investeringen, het oprichten van een energie-unie, de verdere verdieping van de economische en monetaire unie, of de crisis in het Europese migratiebeleid.

Het belang van interdisciplinariteit en flexibiliteit noodzaakt een nadrukkelijke koppeling tussen inhoud en bezetting van de AAVR EU. Niet elk Vlaams beleidsdomein wordt immers in dezelfde mate beïnvloed door wat er zich op Europees niveau afspeelt. Het is belangrijk om het team van de AAVR EU kwantitatief op sterkte te houden. Tegelijk moet gestreefd worden naar een kwalitatieve versterking van de AAVR EU. Randvoorwaarden voor deze kwalitatieve versterking situeren zich op verschillende terreinen.

Ten eerste een transparante samenwerking van de AAVR EU met, enerzijds, het politieke niveau en, anderzijds, leidinggevende ambtenaren en hun inhoudelijke ondersteuners binnen de beleidsdomeinen. Ten tweede, een meer strategische benadering van het werkplan van de AAVR EU, rekening houdend met de prioriteitsstelling door de Vlaamse Regering inzake EU-dossiers. Ten derde, aandacht voor de link tussen beleidsbeïnvloeding en EU-omzetting (zie lager, sectie 4). Ten vierde, een Vlaams detacheringsbeleid naar de AAVR EU gebaseerd op de institutionele rol van beleidsdomeinen op niveau van de Raad van Ministers van de Europese Unie en een verdere harmonisering van de personeelsprofielen van de gedetacheerden. Tot slot het verankeren van de hiërarchische positie van de Algemeen Afgevaardigde ten aanzien van de Vlaamse ambtenaren die gedetacheerd zijn naar de AAVR EU.

Ik geef opdracht aan het Voorzitterscollege om een voorstel uit te werken op basis van hogergenoemde principes, en zal dit aan de Vlaamse Regering meedelen.

4. Correct, tijdig en volledig omzetten van EU-recht

Uit het rapport van het Departement Internationaal Vlaanderen met betrekking tot de omzettingspraktijk in de vorige legislatuur (zie bijlage) diende Vlaanderen een 11-tal richtlijnen per jaar om te zetten (of 15,5% van het totaal aantal door België om te zetten richtlijnen). De meeste beleidsdomeinen zetten hun richtlijnen niet op tijd om. Van de 67 richtlijnen waarvan de omzettingstermijn verstreek tijdens de referentieperiode (7 juni 2009 – 25 mei 2014), werden er 47 te laat omgezet, of 70,15%. Vlaanderen zette 20 van zijn om te zetten richtlijnen volledig en op tijd om. Dit komt neer op 29,85% van de door Vlaanderen om te zetten richtlijnen.

Uit hetzelfde rapport blijkt dat de Europese Commissie voor 42 van 67 richtlijnen een inbreukdossier opende wegens laattijdige omzetting van de richtlijn. Vlaanderen was hierdoor betrokken bij 39,4% van de Belgische inbreukdossiers wegens laattijdige omzetting van richtlijnen.

Samenvattend stelt het rapport vier oorzaken voor laattijdige omzetting binnen Vlaanderen vast:

- (a) de intrinsieke vakspecifieke complexiteit en eventuele politieke gevoeligheid van bepaalde dossiers;
- (b) de moeilijke intra-Vlaamse coördinatie naargelang richtlijnen in uiteenlopende gebieden moeten worden omgezet en naargelang meer beleidsdomeinen, -velden en entiteiten betrokken zijn;

(c) de lengte van het Vlaamse regelgevingsproces op administratief en politiek niveau die binnen Vlaanderen in sommige gevallen veel tijd in beslag heeft genomen, waarbij het tot 193 werkdagen duurt vooraleer een decreet in het Staatsblad wordt gepubliceerd en tot 117 werkdagen voor besluiten van de Vlaamse Regering¹;

(d) de Belgische staatsstructuur, waardoor een onduidelijke bevoegdheidsverdeling vaak dient te worden uitgeklaard en de afstemming van de inhoud van de regelgeving en de onderhandeling van samenwerkingsakkoorden tijd in beslag neemt.

De beleidsdomeinen LNE, LV en MOW dienden de meeste richtlijnen om te zetten. De beleidsdomeinen LNE en MOW worden hoofdzakelijk geconfronteerd met complexe richtlijnen, die vaak in uiteenlopende domeinen moeten worden omgezet en meestal gemengde bevoegdheid betreffen.

Deze problemen zouden ten dele geremedieerd kunnen worden door een vroegtijdige voorbereiding van de omzetting. Hierin bestaan reeds goede praktijken. Het Departement Landbouw en Visserij werkt bijvoorbeeld met een indicatieve planning van het omzettingsproces. Ook het Departement Leefmilieu, Natuur en Energie heeft deze praktijk aangenomen. Een veralgemening van deze aanpak binnen alle Vlaamse overheidsdiensten zal bijdragen tot de versterking van hun EU-reflex.

Aanvullend dient in deze context gewezen te worden op het belang van een consequent gebruik van concordantietabellen die aangeven op welke wijze elk artikel van een richtlijn waar Vlaanderen bij betrokken werd of zal worden omgezet en waarnaar verwezen wordt in omzendbrief VR 2014/11. Indicatieve planning en veralgemeend gebruik van concordantietabellen zullen de kwaliteit en tijdigheid van de omzetting ten goede komen, en zal de communicatie met de Europese Commissie over de omzetting vereenvoudigen. De Europese Commissie is hier vragende partij. Daarnaast zijn ook andere actoren in het besluitvormingsproces (adviesraden, Raad van State) vragende partij voor dergelijke concordantietabellen.

Het overzicht van de stand van zaken van de inbreuk- en omzettingsdossiers in de maandelijkse mededeling over de actuele ontwikkelingen op het EU-niveau geeft niet alleen een stand van zaken in de verschillende omzettings- en inbreukdossiers, maar ook een vooruitblik op richtlijnen die nog moeten worden omgezet via de Vlaamse scoreborden. Die geven aan welke richtlijnen binnen een periode van anderhalf jaar dienen te worden omgezet. De Vlaamse Regering overloopt dit overzicht telkens de maandelijkse mededeling over de actuele EU-ontwikkelingen wordt geagendeerd en stuurt bepaalde dossiers bij, waar nodig. Als bijkomend element van sturing en opvolging bestaat de mogelijkheid dat de individuele ministers in hun beleidsbrieven de nodige aandacht schenken aan de omzettings- en inbreukdossiers die onder hun bevoegdheid vallen.

Waar Vlaanderen betrokken is in een rechtsgeding bij het Hof van Justitie en dit rechtsgeding betrekking heeft op zijn bevoegdheden, dient het een grotere en meer actieve inspraak te krijgen in de procesvertegenwoordiging.

Via de Sharepoint-software beschikt de Vlaamse overheid over een interne centrale databank waarin alle informatie aangaande de omzetting van richtlijnen dient te worden bijgehouden. Deze wordt beheerd door het Departement internationaal Vlaanderen, die de rol van eurocoördinator op zich neemt. Deze databank vormt de basis voor de opmaak van het overzicht van omzettings- en inbreukdossiers in de maandelijkse mededeling over actuele ontwikkelingen op het niveau van de Europese Unie en is ook een centraal element voor de algemene coördinatie. Het versterken en onderhouden van deze databank is dan ook een belangrijk element om het beoogde beleid uit te voeren.

---

¹ Zie: <https://www.vlaanderen.be/nl/publicaties/detail/stroomschema-voor-de-opmaak-van-regelgeving>

Op dit ogenblik wordt de inschatting van betrokkenheid bij richtlijnen gemaakt op het ogenblik dat een commissievoorstel verschijnt en opnieuw wanneer een richtlijn wordt aangenomen. Van de attachés wordt verwacht dat ze een preliminaire analyse doen inclusief bevoegdheidsinschatting, die dan bevestigd en verder ontwikkeld moet worden door de betrokken beleidsdomeinen. Hoger werd reeds gesteld dat beleidsbeïnvloeding en EU-omzetting nauwer op elkaar moeten afgestemd worden. Samenwerking tussen front-office (attachés op de AAVR EU) en de back-office (inhoudelijke medewerkers binnen de Vlaamse beleidsdomeinen) zal enerzijds de attachés toelaten tijdens de beleidsvormingsfase beter rekening te houden met de Vlaamse belangen en anderzijds de inhoudelijke medewerkers beter geïnformeerd houden over hoe het concrete omzettingsproces op Vlaams niveau aan te pakken.

Om ervoor te zorgen dat het omzettingsproces tijdig wordt opgestart, dient de discussie over de intra-Belgische bevoegdheidsverdeling zo snel mogelijk aangevat te worden.

Het rapport in bijlage kijkt ook naar de mate waarin Vlaamse regelgeving het gevolg is van omzetting van EU-recht. Tijdens de vorige legislatuur is ongeveer 14,6% van het totaal aantal Vlaamse decreten een gevolg van de omzetting/toepassing van het EU-recht. Daarenboven is 2,4 % van het totaal aantal (ministeriële) besluiten een gevolg van de omzetting/toepassing van het EU-recht. In totaal zijn 3,6 % van het totaal aantal decreten en (ministeriële) besluiten een gevolg van de omzetting/toepassing van het EU-recht. Het totaal aantal Vlaamse regelgeving dat een gevolg is van EU-regelgeving is dus beperkt, maardit neemt niet weg dat de verschillen tussen beleidsdomeinen aanzienlijk zijn.

Als we de resultaten van het rapport overheidsbreed bekijken en abstractie maken van de grote verschillen tussen beleidsdomeinen, contrasteert deze conclusie met de algemene perceptie dat het Europees beleid en de Europese besluitvorming een steeds grotere impact heeft op het Vlaams beleid en de Vlaamse besluitvorming. Hierbij is het belangrijk om aan te geven dat er in het rapport enkel wordt nagegaan hoeveel Vlaamse regelgeving het gevolg is van omzetting/toepassing van EU-recht. Daarnaast neemt de EU ook heel wat verordeningen aan die een directe werking hebben in de Vlaamse rechtsorde, en baseert de Vlaamse overheid een deel van haar beleid ook op Europese beleidskaders, beleid dat niet per se een omzetting is van EU-recht. Bovendien dient EU-recht, m.n. richtlijnen, niet altijd als dusdanig te worden omgezet door interne wetgeving. De omzetting van een richtlijn kan bijvoorbeeld de vorm aannemen van een actieplan. Hierover zijn er echter geen cijfers beschikbaar. De impact van de EU op Vlaanderen kan enkel in beeld gebracht worden door voor elke wetgevend initiatief na te gaan of EU-regelgeving aan de basis ligt.

Enkel via een verdere systematisering van de aanpak van EU-omzetting binnen de Vlaamse overheid zal de Vlaamse overheid laattijdige en foutieve omzetting kunnen aanpakken en de EU-oorsprong van het Vlaamse beleid beter in beeld kunnen brengen.

Om bovenstaande agenda te realiseren zal het Departement internationaal Vlaanderen in overleg met het Departement Kanselarij en Bestuur een ontwerp van omzendbrief Vlaamse Regering voorbereiden m.b.t. de omzetting van Europese richtlijnen en de aanpak van inbreukprocedures. Daarnaast wordt de Vlaamse minister bevoegd voor het buitenlands beleid belast met de coördinatie van het omzettingsproces van Europese regelgeving en van maatregelen in het kader van inbreukprocedures. Daartoe bewaakt en ondersteunt het Departement internationaal Vlaanderen de omzetting van de Europese regelgeving door alle beleidsdomeinen, en tekent het voor de opvolging (en vermindering) van en de rapportering over Europese inbreukprocedures.

5. Weerslag van het voorstel op de begroting van de Vlaamse Gemeenschap

De voorgestelde initiatieven hebben geen bijkomende weerslag op de begroting van de Vlaamse Gemeenschap.

6. Weerslag van het voorstel op de lokale besturen

De voorgestelde initiatieven hebben geen weerslag op het personeel, de werkingsuitgaven, investeringen, schuld en ontvangsten van de lokale besturen.

7. Weerslag van het voorstel op het personeelsbestand en de personeelsbudgetten

De voorgestelde initiatieven hebben geen weerslag op het personeelsbestand en de personeelsbudgetten van de Vlaamse overheid.

8. Reguleringsimpactanalyse

Niet vereist

9. Voorstel van beslissing

De Vlaamse Regering,

1. zal meer focus en prioriteitstelling hanteren in zijn beleid ten aanzien van de Europese Unie, en
  - 1.1. geeft het Departement internationaal Vlaanderen de opdracht om jaarlijks een ontwerp van prioriteitennota voor te leggen inclusief een indicatie over de betrokkenheid van de Vlaamse beleidsdomeinen, gebaseerd op het jaarlijkse Werkprogramma van de Europese Commissie;
  - 1.2. geeft het Departement Kanselarij en Bestuur de opdracht om de impact van een op basis van het werkprogramma 2016 van de Europese Commissie nog door de Vlaamse Regering te selecteren prioritair dossier gedetailleerd in kaart te brengen en hierover te rapporteren aan de Vlaamse Regering;
  - 1.3. vraagt VLEVA in het kader van haar recurrente taken om jaarlijks een informatiesessie voor het brede middenveld en de vertegenwoordigers van de Strategische Adviesraden te organiseren over de vastgestelde prioriteiten.
2. belast de minister bevoegd voor het buitenlands beleid in de schoot van de Interministeriële Conferentie Buitenlands Beleid aan te dringen op een snelle heronderhandeling van het samenwerkingsakkoord van 8 maart 1994 met betrekking tot de vertegenwoordiging in de Europese Unie, en aan de Vlaamse Regering te rapporteren over de voortgang van de onderhandelingen.
3. geeft opdracht aan het Voorzitterscollege om een concreet voorstel uit te werken met het oog op de kwalitatieve en kwantitatieve versterking van de Algemene Afvaardiging van de Vlaamse Regering bij de Europese Unie, gebaseerd op de in onderhavige nota vernoemde uitgangspunten.
4. wil dat werk gemaakt wordt van een snellere, correctere en volledige omzetting van Europese regelgeving in intern recht en
  - 4.1. belast de minister bevoegd voor het buitenlands beleid met de coördinatie van het omzettingsproces van Europese regelgeving en van de maatregelen in het kader van inbreukprocedures;
  - 4.2. belast het Departement internationaal Vlaanderen met de uitwerking van een ontwerp van omzendbrief Vlaamse Regering waarin de procedures en verantwoordelijkheden van alle betrokken diensten worden scherp gesteld zodat de oorzaken voor laattijdige en foutieve omzetting aangepakt worden.

Minister-president van de Vlaamse Regering,
Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed

A handwritten signature in black ink, consisting of a series of connected loops and a long horizontal stroke at the end, positioned above a solid horizontal line.

Geert BOURGEOIS

Bijlage 1. Omzetting van en inbreuken tegen het EU-recht door Vlaanderen (2009-2014)